

Obchodná značka Private Brokers a web stránky www.privatebrokers.eu sú prevádzkované spoločnosťou HABERL Wealth Management, o.c.p., a.s., IČO: 53 070 194, so sídlom Trnavská cesta 74/a, 821 02 Bratislava. Zmluvy uzavreté prostredníctvom web stránky www.privatebrokers.eu ako prostriedku diaľkovej komunikácie sú uzatvorené medzi spoločnosťou HABERL Wealth Management, o.c.p., a.s. a jej klientmi ako zmluvy na diaľku podľa zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku.

Opis povahy a rizík finančných nástrojov

Spoločnosť HABERL Wealth Management, o.c.p., a.s. (ďalej aj ako „spoločnosť“) týmto poskytuje svojmu klientovi alebo potenciálnemu klientovi všeobecný opis povahy a rizík finančných nástrojov a rizík spojených s investovaním do nich.

Akékoľvek investovanie je spojené s rizikom straty. Výskyt straty je ovplyvnený viacerými faktormi, ktoré umožňujú riziko klasifikovať vo vzťahu ku každému druhu finančného nástroja (ďalej aj „cenný papier“). Spoločnosť pri poskytovaní investičných služieb musí brať ohľad na stupeň rizika strát z investície, ktorý bol u klienta identifikovaný ako únosný.

Spoločnosť osobitne poskytuje svojmu klientovi opis povahy rizík spojených s investovaním do finančného nástroja Finančné rozdielové zmluvy, nazývané aj ako CFD nástroje.

Základné členenie rizík

- Riziko likvidity ovplyvňuje možnosť klienta kedykoľvek realizovať nákup alebo predaj cenného papiera. Čím je cenný papier menej likvidný, tým môže byť ťažšie predat' cenný papier v požadovanom čase, a teda za požadovanú cenu. S viac likvidným cenným papierom sa obchoduje častejšie a investor rýchlejšie pri kúpe alebo predaji cenného papiera získa protistranu obchodu.
- Menové riziko vzniká vtedy ak investor investuje do cenných papierov v inej mene ako je jeho domáca mena a pohyb kurzov medzi menou investície a domácou menou môže investorovi spôsobiť straty.
- Trhové riziko vplýva na trhovú hodnotu cenných papierov, ktorá sa môže zvyšovať alebo znižovať, niekedy rýchlo a neočakávane. Hodnota cenných papierov sa môže znížiť kvôli faktorom, ktoré majú vplyv na jednotlivých emitentov, trhy s cennými papiermi vo všeobecnosti alebo na konkrétne odvetvia alebo sektory v rámci trhov s cennými papiermi. Hodnota cenného papiera sa môže zvyšovať alebo znižovať na základe všeobecných trhových podmienok, ktoré sa nevzťahujú na konkrétneho emitenta, akými sú napríklad skutočné alebo aj vnímané nepriaznivé ekonomické podmienky, zmeny vo vyhlídkach na tržby alebo zisky spoločností, zmeny úrokov alebo kurzov alebo negatívne postoje investorov. Môžu sa tiež zvyšovať alebo znižovať v dôsledku faktorov, ktoré majú vplyv na jednotlivého emitenta alebo na konkrétne odvetvie alebo sektor, akými sú napríklad zmeny výrobných nákladov a konkurenčných podmienok v rámci odvetvia alebo konkrétnej krajiny. Neočakávané udalosti, ako sú prírodné alebo environmentálne katastrofy (zemetrasenie, požiare, povodne, hurikány) a vo všeobecnosti javy podmienené nepriaznivým počasím alebo rozšírené choroby, vrátane pandémie a epidémií, majú a môžu mať nepriaznivý vplyv na hospodárenie jednotlivých spoločností, odvetví, priemyslov, národov, trhov a nepriaznivo ovplyvňujú meny, úroky a miery inflácie, úverové ratingy, postoje investorov a ďalšie podstatné faktory majúce vplyv na trhovú cenu cenného papiera.
- Úverové riziko je základné riziko súvisiace so všetkými cennými papiermi s pevným výnosom. Predstavuje riziko, že emitent nebude schopný zaplatiť istinu a úroky v čase ich splatnosti. Emitenti s vyšším úverovým rizikom bežne ponúkajú za toto dodatočné riziko vyššie výnosy. Naopak emitenti s nižším úverovým rizikom ponúkajú nižšie výnosy. Z pohľadu úverového rizika sa za najbezpečnejšie považujú cenné papiere vydané štátmi, zatiaľ čo firemné dlhopisy, predovšetkým tie, ktoré majú najslabšie alebo žiadne úverové ratingy, predstavujú najvyššie úverové riziko. Zmeny finančnej situácie emitenta, zmeny hospodárskej a politickej situácie alebo zmeny hospodárskej a politickej situácie špecifickej pre emitenta (predovšetkým v prípade, ak je emitentom štát) – všetky tieto zmeny sú faktormi, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na emitentovu bonitu a hodnotu cenných papierov. S úverovým rizikom súvisí aj riziko zníženia ratingu zo strany ratingovej agentúry. Renomované ratingové agentúry poskytujú okrem iného aj ratingy pre širokú škálu cenných papierov s pevným výnosom (pre cenné papiere spoločností, štátov alebo nadnárodných subjektov), pričom tieto ratingy vychádzajú z ich bonity. Tieto spoločnosti môžu priebežne zmeniť daný rating, a to v dôsledku finančných,

- hospodárskych, politických či iných faktorov, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na hodnotu dotknutých cenných papierov v prípade, ak táto zmena znamená pokles daného ratingu.
- Riziko derivátových nástrojov. Výkonnosť derivátov závisí v značnej miere od výkonnosti podkladového nástroja ako napr. meny, cenného papiera, indexu alebo iných referenčných aktív, pričom tieto derivátové nástroje obsahujú okrem rizík vlastných pre tieto podkladové aktíva aj iné riziká. Na účely hedžingu, efektívneho riadenia portfólia svojich investícií a/alebo na investičné účely môže klient využívať aj opcie, futures, opcie k futures, finančné rozdielové zmluvy, forwardy k menám, cenným papierom, indexom, úrokom alebo iným referenčným aktívam. Obstaranie, vlastníctvo, predaj, realizácia a ukončenie derivátu je spojené s nákladmi. V dôsledku so zvýšenou volatilitou môže vzniknúť klientovi strata (rovnako zisk) vo výške, ktorá v značnej miere môže presiahnuť počiatočnú investíciu klienta.
  - Riziko obchodovania na maržu. Pri investovaní do niektorých cenných papieroch, stačí ak investor má na účte iba časť z celkovej hodnoty investície vo forme zálohy – marže. Aj keď stačí na investíciu klientovi iba časť hodnoty celkovej investície, zisk a strata z obchodu sa premietnu na účet klienta v plnej výške, keďže dochádza k využitiu pákového efektu. Čím nižšia marža je vyžadovaná, tým je vyšší pákový efekt a súčasne aj riziko straty. Z dôvodu pákového efektu môže aj malý cenový pohyb podkladového aktíva spôsobiť násobne vyššie straty ako bol objem investovaných prostriedkov klienta. Výška marže pre jednotlivé cenné papiere je stanovená (v zmysle legislatívy) rozdielne. V prípade poklesu zostatku na účte investora pod minimálnu požadovanú maržu môže byť obchodným systémom spoločnosti automaticky uzavretá pozícia – nútené uzavretie pozície (margin call), bez predošlého upozornenia investora. Nútené uzavretie jednej investície môže ovplyvniť celkovú maržu na obchodnom účte a tým spôsobiť uzavretie aj ďalších pozícií.

Akcie

Akcia je cenný papier, s ktorým sú spojené práva akcionára ako spoločníka podieľať sa na riadení spoločnosti, jej zisku (dividende), na likvidačnom zostatku pri jej zrušení s likvidáciou, právo na úpis nových akcií, právo zúčastniť sa na valnom zhromaždení a právo hlasovať na nej. S akciami sa môže obchodovať na burzách cenných papierov, kde sa cena stanovuje na základe ponuky a dopytu. Výsledok z investovania do akcií je tvorený zmenou ich ceny (zisk alebo strata) a podielom na zisku (dividendou). Dividendu, t.j. výplatu ziskov spoločnosti, obdrží akcionár na základe rozhodnutia valného zhromaždenia (schôdza zástupcov akcionárov) a o jej výške rozhoduje valné zhromaždenie. Pri investovaní do zahraničných akcií môže byť forma a výška zdanenia dividend rôzna v závislosti od zákonov štátu, v ktorom emitent akcií sídli.

Podstatné riziká týkajúce sa akcií

- Trhové riziko sa týka najviac akcií obchodovaných na burzách cenných papierov kde sa cena stanovuje na základe ponuky a dopytu. Cena je ovplyvnená faktormi ako výsledky spoločnosti, nálady investorov, aktuálne trendy celkovo na burze alebo v sektore, v ktorom spoločnosť pôsobí. Cenové výkyvy môžu viesť k trvalým stratám. Nie je možné vylúčiť, že sa akcie môžu stať úplne bezcennými v prípade bankrotu emitenta. Vplyvom využitia pákového efektu môže pomerne malý cenový pohyb podkladového aktíva spôsobiť neúmerne zvýšenie straty z investície.
- Riziko likvidity sa týka najviac akcií obchodovaných mimo regulované trhy, ale tiež pri akciách obchodovaných na regulovaných trhoch môže byť obmedzená obchodovateľnosť v dôsledku nízkej likvidity (nízke objemy na strane ponuky či dopytu). Nízka likvidita môže spôsobiť horšie plnenie pokynov, prípadne aj znemožnenie vstupu či výstupu z investície, čím môže byť navýšená strata z investície.
- Riziko úrokových sadzieb. Rast úrokových sadzieb môže mať zásadný vplyv na cenu akcií. Vo všeobecnosti majú ceny akcií tendenciu klesať po zvýšení úrokových sadzieb.
- Riziko volatility (kolísavosť) cien akcií. S vyššou volatilitou akcie rastie riziko straty. Volatilita je ovplyvnená trhom, na ktorom sa akcie obchodujú, trendami v sektore a ďalšími vplyvmi. Akcie s nižšou likviditou majú spravidla zvýšenú volatilitu a prudšie zmeny ceny. Pokyny klientov (najmä pokyny trhové a typu stop) preto môžu byť realizované pri odlišných cenách, než bola cena v čase zadania pokynu.
- Riziko súvisiace s výplatom dividend. Neexistuje záruka, že spoločnosti, ktoré v minulosti vyplácali dividendy, budú vyplácať dividendy aj naďalej alebo že budú v budúcnosti vyplácať dividendy vo výške stanovenej v súčasnosti. Zníženie alebo pozastavenie vyplácania dividend môže mať nepriaznivý vplyv na hodnotu akcií.

- Riziko rastových akcií. Investície do rastových akcií, môžu byť nestálejšie a môžu reagovať na zmeny hospodárskych, politických, trhových podmienok a na zmeny, ktoré sú špecifické pre emitenta inak, než celkový trh. Z historického hľadiska sú ceny rastových akcií volatilnejšie, ako ceny iných cenných papierov, najmä v kratšom časovom období. Vo všeobecnosti môžu byť rastové akcie takisto drahšie v porovnaní so ziskom, ktorý prinášajú, než trh vo všeobecnosti. Z tohto dôvodu môžu rastové akcie zaznamenať vyššiu volatilitu ako reakciu na zmeny v náraste ziskov.

Medzi podstatné riziká týkajúce sa akcií patria ešte devízové riziko a riziko obchodovania na maržu.

Dlhopisy

Dlhopis je cenný papier, s ktorým je spojené právo majiteľa dlhopisu na splatenie dlžnej čiastky emitentom, prípadne aj vyplatených výnosov (úrokov) podľa podmienok dlhopisu. Zisk investor dosiahne, ak súčet vyplatených úrokov a predajnej ceny dlhopisu alebo hodnoty dlhopisu pri splatení dlhopisu je väčší než nákupná cena dlhopisu.

Podstatné riziká týkajúce sa dlhopisov

Riziko dlhových cenných papierov. Investor, ktorý investuje do dlhových cenných papierov, čelí úrokovému riziku, úverovému riziku, riziku nesplatenia a môžu čeliť špecifickým rizikám, okrem iného aj štátnemu riziku, riziku cenných papierov s vysokým výnosom, riziku reštrukturalizácie a riziku súvisiacemu s použitím úverového hodnotenia. Hodnota cenného papiera s pevným výnosom sa vo všeobecnosti zvýši, keď úrokové sadzby klesnú a jeho hodnota sa zníži, keď sa úrokové sadzby zvýšia. Cenné papiere s pevným výnosom s dlhodobejšou dobou splatnosti majú tendenciu citlivejšie reagovať na zmeny úrokových sadzieb ako krátkodobé cenné papiere. Dlhopisy s premenlivou úrokovou sadzbou nie sú také citlivé na zmeny úrokových sadzieb ako dlhové cenné papiere s pevnou sadzbou.

- Trhové riziko dlhopisov sa odvíja najmä od trhu, na ktorom sú dlhopisy obchodované. Dlhopisy obchodované na mimoburzovom trhu môžu z hľadiska obmedzeného dopytu a ponuky podliehať veľkým trhovým výkyvom vedúcim k trvalým stratám.
- Riziko likvidity. Investícia do dlhopisov je spravidla spájaná s investíciou trvajúcou do splatnosti dlhopisov čo podstatne ovplyvňuje likviditu na trhu dlhopisov. Nízka likvidita dlhopisov môže investora nútiť k držaniu dlhopisu do splatnosti.
- Úverové riziko je podstatné riziko, ktoré znáša majiteľ dlhopisu. Úverové riziko predstavuje riziko že emitent nebude schopný splácať svoje dlhy z dlhopisu. Investor sa tak vystavuje finančným a obchodným rizikám, vrátane úverového rizika tejto protistrany.
- Riziko cenných papierov týkajúcich sa nehnuteľností. Niektoré dlhopisy súvisia s financovaním projektov týkajúcich sa nehnuteľností. Hodnota nehnuteľností môže klesať alebo stúpať v závislosti od rôznych faktorov vrátane miestnej, regionálnej a národnej hospodárskej situácii, úrokových sadzieb. Keď je ekonomický rast pomalý dopyt po nehnuteľnostiach klesá a takisto môžu klesnúť aj ich ceny. Hodnota nehnuteľností môže klesnúť z dôvodu veľkého množstva stavieb, zvýšenia daní z nehnuteľností a prevádzkových nákladov, zmien v miestnych právnych predpisoch, nariadeniach ohľadom životného prostredia alebo rizík, nepoistených udalostí alebo strát z vyvlastnenia alebo zo všeobecného poklesu hodnoty lokality. Likvidita týchto dlhopisov môže byť takisto obmedzená v závislosti od vývoja cien nehnuteľností alebo od všeobecného vývoja na realitnom trhu.
- Riziko regionálneho trhu. Niektorí emitenti dlhopisov môžu realizovať svoje podnikateľské aktivity len v jednom regióne, v dôsledku čoho podliehajú vyššiemu riziku tým, že sa koncentrujú na jeden región, a teda prípadne podliehajú vyššej volatilitě, v porovnaní s investovaním do dlhopisov emitenta, ktorý je aktívny na viacerých trhoch.
- Riziko menších a stredne veľkých spoločností. Emitentom dlhopisov môžu byť aj menšie a stredne veľké spoločnosti, ktoré zároveň ponúkajú významné príležitosti rastu kapitálu, takisto zahrňujú značné riziká a mali by sa považovať za špekulatívne. Z historického hľadiska vyplýva, že cena cenných papierov menších a stredne veľkých spoločností býva nestálejšia ako cena cenných papierov väčších spoločností, predovšetkým z krátkodobého časového horizontu. Medzi dôvody vyššej cenovej volatility patria menej isté vyhladky rastu menších a stredne veľkých spoločností, nižšia miera likvidity na trhoch s týmito cennými papiermi a vyššia citlivosť menších a stredne veľkých spoločností na meniace sa hospodárske podmienky. Okrem toho menším a stredne veľkým spoločnostiam môže chýbať hĺbkový manažment, nemusia byť schopné získať finančné prostriedky potrebné na svoj rast a rozvoj, majú obmedzené výrobné linky alebo môžu rozvíjať alebo predávať nové výrobky alebo poskytovať služby,

vo vzťahu ku ktorým ešte nevznikli trhy. Na menšie a stredne veľké spoločnosti môže mať negatívny vplyv zvýšenie úrokových sadzieb, takže pre nich môže byť ťažšie požičať si finančné prostriedky s cieľom pokračovať vo svojej prevádzke alebo túto prevádzku rozšíriť, alebo môžu mať problémy so splatením akýchkoľvek úverov s pohyblivou úrokovou sadzbou.

- Medzi podstatné riziká týkajúce sa dlhopisov patrí ešte menové riziko.

Forex

Forex (Foreign Exchange) označuje trh z menami, kde pomocou finančných derivátov dochádza k obchodovaniu menových párov. Obchoduje sa na mimoburzovom trhu tvorenom bankami a ďalšími finančnými inštitúciami. Pri obchodovaní menových párov sa nakupuje jedna mena a predáva druhá na základe aktuálnej (spotovej) ceny. Základná mena určuje menu obchodu, zisk a stratu určuje vedľajšia mena. Pri vstupe do pozície nemusí mať investor na účte finančné prostriedky v celej výške investície, ale stačí zložiť iba časť investície vo forme zálohy – marže vo výške niekoľko percent. Investície na Forexovom trhu sa dajú realizovať s využitím pákového efektu pri použití iba malého percenta skutočnej realizovanej investície a zisk alebo strata z obchodu sa premietne na účet v plnej výške.

Podstatné riziká týkajúce Forexu

- Trhové riziko. Forex (menové páry) sa obchoduje na neregulovaných trhoch. Cenové výkyvy môžu viesť ku veľkým stratám alebo aj strate celého investovaného kapitálu. Z dôvodu pákového efektu môže pomerne malý cenový pohyb na menovom páre spôsobiť zvýšenie straty z investície. Čím je nižšia požiadavka na maržu, tým je pákový efekt a zároveň aj riziko vyššie. Obchodovaním menových párov môže investor stratit celý svoj kapitál. Potenciálna strata môže byť aj vyššia než jeho kapitál na účte.
- Riziko likvidity. Forexový trh je jeden z najlikvidnejších trhov. Možnosť uzavrieť forexovú pozíciu však závisí aj od schopnosti brokera prijať a previesť pokyny na neregulovaný trh. Na neregulovanom trhu nie je garantovaná likvidita ani cenové kotácie. V dôsledku toho môže mať investor horšie plnenie pokynov a prípadne aj znemožnený vstup do alebo výstup z pozície, čím môže dôjsť ku navýšeniu straty z investície.
- Riziko volatility. Volatilita menového páru narastá najmä pri vyhlásení makroekonomických údajov (zmena HDP, výška nezamestnanosti a pod.), vyhlásení centrálnych bánk (zmena či udržanie úrokových sadzieb a pod.), alebo zmenou geopolitickej situácie týkajúcej sa daných mien. Pokyny klientov (najmä pokyny trhové a typu stop) preto môžu byť realizované na odlišných cenách, než bola cena v čase zadania pokynu.
- Riziko úrokových sadzieb. Zmena základných vyhlasovaných úrokových sadzieb môže na forexový trh vplývať nepriamo, a to tak že pohyb úrokových sadzieb môže viesť k presúvaniu kapitálu medzi svetovými menami, čo môže vyústiť v ich posilnenie alebo oslabenie.
- Riziko cenovej medzery. Cenová medzera vzniká ak sa forexový trh otvára pri výrazne nižších cenách ako bol uzatvorený v predchádzajúci kótovací deň. V takom prípade sa aktívne pokyny vykonajú za trhovú cenu po otvorení trhu. Takáto situácia môže vzniknúť aj pri automatickom uzatváraní pozícií pri použití pákového efektu.
- Medzi podstatné riziká týkajúce sa forexu patria ešte devízové riziko a riziko obchodovania na maržu.

ETF/ETN/ETC

ETF (Exchange Traded Funds) sú fondy obchodované na burze. Obchodujú sa podobne ako akcie, a preto je možné využiť nástroje používané pri akciách ako napr. široká škála typov pokynov, nákup na maržu a predaj na krátko. ETF tvoria koše cenných papierov, ktoré sa môžu skladať z rôznych druhov cenných papierov (akcie, futures, dlhopisy, meny, atď.) podľa zamerania ETF.

Investor nákupom jedného ETF môže participovať na pohyboch väčšieho množstva cenných papierov. ETF sú vydávané iba renomovanými finančnými inštitúciami, ktoré plnia úlohu správcu fondu (ETF). Správca ETF si za obhospodarovanie fondu účtuje poplatok. Pri aktívne spravovaných fondoch je poplatok vyšší. Tento poplatok nie je priamy, majiteľ ETF ho neplatí pri kúpe, ale prejaví sa to priamo v cene ETF. Výsledok z investovania do ETF je rovnako ako pri akciách tvorený zmenou ich ceny (zisk alebo strata) a prípadným vyplatením dividendy. Prednosťou burzovo obchodovaných fondov je flexibilný spôsob realizácie rôznych investičných zámerov alebo stratégií. Na rozdiel od mimoburzovo obchodovaných fondov sú ceny ETF priebežne kótované a často mávajú nižšie náklady na správu. Nie je však možné, že ich vývoj bude presne kopírovať vývoj podkladového aktíva.

Akciové ETF – Najpopulárnejšie fondy ETF kopírujú vývoj určitého indexu, sektoru, alebo geografickej oblasti. Portfólio ETF tvoria akcie, ktoré tvoria sledovaný index, alebo sú reprezentatívnou vzorkou daného sektoru alebo geografickej oblasti.

Dlhopisové ETF – ETF tvorené dlhopismi využívajú štátne aj korporátne dlhopisy stabilných spoločností. Investície do týchto fondov môžu narastať v časoch ekonomickej recesie, pretože nastáva odliv kapitálu z rizikovejšieho akciového trhu do dlhopisového.

Menové ETF – ETF kopírujúce vývoj určitej meny alebo koša mien tvoria spravidla futures kontrakty, prípadne vklady v hotovosti.

Komoditné ETF – sú tiež označované ako ETC (Exchange Traded Commodities). ETC kopírujú vývoj ceny určitej komodity. Portfólio je zložené z futures kontraktov na danú komoditu.

ETN (Exchange Traded Note) je nezaistený nepodriadený dlhový inštrument emitovaný finančnou inštitúciou (napr. bankou). Obdobne ako u iných dlhových cenných papierov je aj ETN iba dlhovým záväzkom emitenta. ETN poskytujú investorom možnosť investovať do rôznych benchmarkov. Výnos ETN má za cieľ kopírovať benchmark, na ktorý je naviazaný. ETN môžu byť podľa druhu podkladového aktíva komoditné, menové, či naviazané na volatilitu.

Pákové ETF/ETN/ETC majú za investičný cieľ dosiahnuť násobného výnosu maržovým obchodovaním podkladového aktíva alebo indexu, ktorý sledujú. Spravidla sa tieto ETF zameriavajú na dosiahnutie dvojnásobného, či trojnásobného denného výnosu podkladového aktíva za jeden deň bez započítania poplatkov a ďalších nákladov. Pre dosiahnutie pákového efektu tieto fondy často využívajú deriváty ako opcie, futures či swapy. Použitie derivátov a pákového efektu môže viesť k vyššej volatilita a extrémnym cenovým výkyvom. Pákové fondy sú určené pre krátkodobú špekuláciu, keďže majú zvýšené riziko vysokých strát.

Inverzné ETF/ETN/ETC sa snažia dosiahnuť opačný vývoj než podkladové aktívum, ku ktorému sa vzťahujú. Inverzné fondy sú využívané na profitovanie z poklesu cien podkladového aktíva alebo ako spôsob zaistenia sa proti poklesu cien podkladového aktíva. Inverzné fondy môžu tiež využívať pákový efekt. Inverzné fondy sú určené najmä pre krátkodobú špekuláciu. Pákové a inverzné fondy sú komplikované cenné papiere, ktoré sú určené iba pre sofistikovaných a skúsených investorov. Väčšina pákových a zároveň inverzných fondov držaných dlhšiu časovú periódu než jeden deň či jeden mesiac, môže mať výrazné odlišnú výkonnosť ako podkladové aktívum. Dôvodom je započítanie nákladov na futures kontrakty, ktoré ETF drží. Pri dennom rebalansovaní (denné obchodovanie správcom ETF za účelom dosiahnutia investičného cieľa) portfólia ETF je vyššia nákladovosť pri vyššej frekvencii obchodov správcom ETF.

Riziká spojené s vlastnením ETF/ETN a ETC sa odvíjajú rizík, ktoré sú vlastné pre podkladové aktíva samotného fondu a tiež od spôsobu realizácie investičnej stratégie správcom ETF ako napr. obchodovanie na maržu, využívanie sofistikovaných finančných nástrojov ako napr. opcie, futures kontrakty, obchodovanie na krátko atď.

Deriváty/CFD

CFD (Contract for Difference – rozdielová zmluva) je finančný derivát, v ktorom sa dve zmluvné strany dohodli na finančnom vyrovnaní rozdielu nákupnej a predajnej ceny po zavretí pozície. CFD je kontrakt na vývoj ceny a vyrovnanie rozdielov ceny podkladového aktíva.

Podkladovým aktívom, ktorého cenu CFD kopíruje, je najmä akcia, menový pár, komodita a index. Vlastník CFD nemá vlastnícke práva k podkladovým aktívam. Z tohto dôvodu sa na obchody CFD pre klienta otvorí a vedie osobitný maržový účet. CFD sú využívané najmä na krátkodobé zaistenie a špekulatívne obchodovanie, nakoľko z držanej pozície sa platí aj úrok. Pri obchodovaní CFD je využívaný pákový efekt a pri vstupe do pozície sa investorovi blokuje na účte časť z celkovej hodnoty investície (marža), ale zisk alebo strata sa na účte prejaví z celkovej výšky investície. Pri každom CFD môže byť zmenená požiadavka na maržu podľa rozhodnutia tvorcu trhu.

Riziká spojené s vlastnením CFD sa odvíjajú od rizík, ktoré sú vlastné pre podkladové aktívum, ktorého cenu CFD kopíruje. Riziko podkladového aktíva sa zvyšuje využitím pákového efektu. Prípadné ukončenie obchodovania podkladového aktíva môže negatívne ovplyvniť obchodovanie CFD, ktoré cenu tohto podkladového aktíva kopírujú, čo môže znemožniť výstup z pozície a znamenať stratu. V prípade ak klesne klientovi zostatok

vlastných prostriedkov pri obchodovaní na maržu pod minimálnu požadovanú maržu, môže byť jeho pozícia automaticky uzavretá obchodným systémom.

Upozornenie na riziko spojené s investovaním do CFD

Finančné rozdielové zmluvy sú zložité nástroje. Povahou ide o špekulatívne obchody, ktoré sú spojené s vysokým rizikom finančných strát v dôsledku opačného vývoja ceny podkladového aktíva a pákového efektu. Pri obchodovaní s finančnými rozdielovými zmluvami dochádza k finančným stratám na 74 % až 89 % účtov neprofesionálnych investorov.

Mali by ste zvážiť, či chápete, ako finančné rozdielové zmluvy fungujú, a či si môžete dovoliť podstúpiť vysoké riziko, že utrpíte finančné straty.